

Vrouwelijk ondernemerschap

- ✓ Steeds meer vrouwen zijn actief als zelfstandige in bijberoep.
- ✓ Slechts 1 op 4 mannen en vrouwen vinden het starten van een zaak een goede carrièrekeuze.
- ✓ Vrouwen zijn meer tevreden dan mannen over de media-aandacht voor ondernemers en het hebben van rolmodellen.
- ✓ 1 op 2 vrouwelijke ondernemers zijn bij aanvang van hun activiteit onzeker over hun inkomen.

Inleiding

Vrouwelijk ondernemerschap zit al jaren in de lift. In 2019 waren er in België zo'n **368.936 vrouwelijke zelfstandigen**¹ actief. Tien jaar geleden was dit 267.050. Ten opzichte van alle tewerkstelde vrouwen is 9,3% actief als zelfstandige ondernemster. Daarmee scoort België beter dan Duitsland en Frankrijk.

Tabel: % ondernemers in de tewerkgestelde bevolking, per geslacht, 20-64 jaar, 2019

	Vrouwen	Mannen
België	9,3%	16,3%
Nederland	12,7%	19,5%
Duitsland	6,3%	11,0%
Frankrijk	8,1%	14,7%

Bron: Eurostat.

Cijfers van de RSVZ (2019) tonen aan dat 68% van alle vrouwelijke ondernemers in België de activiteit in hoofberoep verricht, en 34% in bijberoep. In 2009 bedroegen deze aandelen respectievelijk 77% en 23%. Steeds meer ondernemers zijn dus actief als zelfstandige in bijberoep.

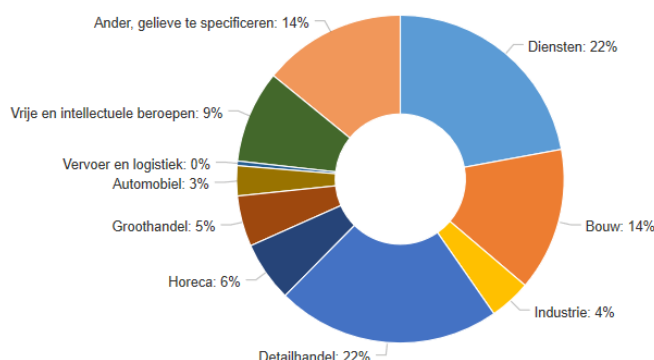
UNIZO-enquête

Op 29 oktober stuurde UNIZO via CheckMarket een ledenenquête uit om meer inzicht te krijgen in vrouwelijk ondernemerschap. Bij het afsluiten van de enquête op 12 november waren er **447 antwoorden** van mannen en vrouwen. De respondenten zijn actief in diverse Vlaamse provincies en in diverse sectoren (zie afbeelding).

36% heeft geen personeel in dienst en 36% heeft 1 tot 4 medewerkers. Nog eens 13% heeft 5 tot 9 medewerkers en 15% heeft er minstens 10. 59% van de respondenten is man en 41% is vrouw. Iets minder dan de helft (45%) is langer dan 20 jaar actief als zelfstandige. 14% is maximaal 5 jaar actief, 14% is 6 tot 10 jaar actief en 27% is 11 tot 20 jaar actief.

¹ Exclusief helpsters.

In welke sector bent u actief?

Maatschappelijke waardering

Een eerste reeks van vragen ging over de **maatschappelijke waardering** van ondernemerschap. Vier stellingen konden beantwoord worden met niet akkoord, neutraal, akkoord en geen mening. In onderstaande tabellen is de optie geen mening weg gefilterd.

Iets minder dan de helft (45%) van de Vlaamse ondernemers is akkoord met de stelling dat in België **succesvolle ondernemers aanzien en status hebben**. Er is geen verschil² naargelang geslacht. Met de tweede stelling, namelijk dat het **starten van een zaak als een goede carrièrekeuze** kan worden beschouwd, gaat slechts 1 op 4 akkoord, en ook hier is er geen verschil tussen mannen en vrouwen.

Bij de derde stelling, is er wel een verschil naargelang geslacht. Een groter aandeel van vrouwen (29%) gaat akkoord met de stelling dat er **voldoende media-aandacht is voor ondernemers**, in vergelijking met mannen (19%). Wel gaan er telkens meer mannen en vrouwen niet akkoord met deze stelling dan dat er akkoord gaan. Vrouwen gaan ook meer akkoord met de stelling dat ze **voldoende rolmodellen** hebben (34%), in vergelijking met mannen (26%).

Tabel: "In België genieten succesvolle ondernemers aanzien en status"

	Niet akkoord	Neutraal	Akkoord
Totaal	26%	29%	45%
Vrouwen	22%	31%	48%
Mannen	29%	27%	44%

Exclusief optie 'geen mening' (2%). Bron: UNIZO.

Tabel: "In België wordt het starten van een zaak als een goede carrièrekeuze beschouwd"

	Niet akkoord	Neutraal	Akkoord
Totaal	28%	46%	26%
Vrouwen	30%	47%	24%
Mannen	27%	44%	29%

Exclusief optie 'geen mening' (4%). Bron: UNIZO.

² Verschillen tussen mannen en vrouwen op basis van z-significantietesten met 95% betrouwbaarheid.

Tabel: “In België wordt is er voldoende media-aandacht voor ondernemers”

	Niet akkoord	Neutraal	Akkoord
Totaal	44%	33%	23%
Vrouwen	43%	28%	29%
Mannen	44%	37%	19%

Exclusief optie ‘geen mening’ (1%). Bron: UNIZO.

Tabel: “Ondernemers hebben Belgische rolmodellen”

	Niet akkoord	Neutraal	Akkoord
Totaal	22%	50%	28%
Vrouwen	26%	40%	34%
Mannen	19%	56%	25%

Exclusief optie ‘geen mening’ (8%). Bron: UNIZO.

Deze resultaten lijken aan te tonen dat de acties om vrouwelijk ondernemerschap in de kijker te zetten hun vruchten afwerpen. Sensibiliseren, inspireren, rolmodellen aanreiken, coaching, ... kunnen ervoor zorgen dat nog meer vrouwen zich geroepen en comfortabel voelen om te ondernemen.

Twijfactoren om te starten

In de enquête stelden we ook de vraag wat **twijfactoren waren om te starten als zelfstandige**. Respondenten konden **meerdere opties aanvinken**.

Er is een duidelijke top 3 als we mannen en vrouwen tezamen analyseren: het **sociaal statuut**, **onzekerheid over het inkomen** en de **balans tussen werk en privé**. Bij vrouwen is deze top 3 nog meer uitgesproken. Daar staat inkomensonzekerheid met stip op 1, en dat is significant meer in vergelijking met mannen (cijfers in het vet). De helft (51%) van alle vrouwen vinkt deze optie aan. Sociaal statuut volgt op plaats 2 en daarna de balans tussen werk en privé. Vrouwen (21%) blijken ook minder bevreesd dan mannen (33%) over de administratieve verplichtingen naar de overheid toe.

Het feit dat een minderheid de opties ‘niet-enthousiaste vrienden of familie’ en ‘gebrek aan kennis en competenties over bedrijfsvoering’ aanduidt is positief. 1 op 5 ondernemers geeft aan dat er zelfs geen enkele twijfactor was om te starten als ondernemer.

Tabel: “Twijfactoren om te starten als ondernemer” (meerdere antwoorden mogelijk)

Factor	Totaal	Mannen	Vrouwen
Sociaal statuut van zelfstandige	46%	47%	44%
Onzekerheid over mijn inkomen	45%	40%	51%
Balans tussen werk en privé	34%	33%	36%
Belastingdruk	29%	33%	24%
Administratieve verplichtingen naar de overheid toe	28%	33%	21%
Er niet in slagen een succesvolle onderneming uit te baten	26%	27%	26%
Concurrentiedruk in mijn branche	15%	16%	15%
Mijn familie of vriendenkring waren niet enthousiast	14%	14%	14%

Het gebrek aan competenties en kennis over bepaalde aspecten van bedrijfsvoering	13%	11%	16%
Personeel/freelancers vinden	10%	12%	6%
Andere	3%	3%	3%
Er waren geen twijfactoren ¹	19%	17%	22%

¹ = uniek antwoord = niet mogelijk om andere opties aan te vinken. Bron: UNIZO